

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

3 óra . . . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

Beák Ferencz-u. 18. sz.

hová mindelevelezés

és egyéb küldemény

ezímezendő.

Telefon-szám 261.

Felelős szerkesztő: Csokonai Vitéz Mihály.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Véres verekedés Kajántón.

Társadalmi kinövések.

Kolozsvár, máj. 11.

Hiába tagadnék, számra nézve megszámlálhatatlan kinövései vannak a mi társadalmunknak. De nemcsak a mienknek, egész Európa társadalma ugyanez hibákkal teljes. Általános a baj, egyenlő a panasz. Ugy látszik a nagy levegő-aeterben ezer kis apró milliárd atomokra oszlik az ok bizonytalan tévelygésben. Ez a bizonytalanság nyomasztó és sűrű ködként takarja el baj ezernyi okainak felismerését. Vajjon a mai társadalmi alakulás végközelgésének jele, avagy talán a jövő sejteése, mely pusztítva ront, hogy alkosson, teremtsen?

Tény, hogy nagyon sok a mi bajunk, ami társadalmunknak nagyon sok a súlyos hibája. A statisztikai adatuk legalább szörnyű dolgokat olvasnak vádlóul fejére s a vádak mindegyike a létalap ellen szól, azt bizonyítva, hogy a kinövések sokaságának mindmeg-

annyi oka maga a társadalom. Ma nem éppen a legpontosabb adatok szólnának a még talán el sem hinnők. Oh, mert mai nap-ság igen elterjedt szójárás a társadalomra való hivatkozás.

Azt mondja a sok szám, hogy a társadalom hatvan százaléka nem ment a törvénybe ütközés kisebb-nagyobb büntényektől? Hogy talán holta nap-jáig számított időközben a társadalomnak egy-két százaléka sem a ment teljesen a vétségektől? Nevetséges, hisz mindennek maga a társadalom az oka. No mert hát józan észszel ugyan ki gondolná el, hogy az is lopjon, a kinek bősséggel van. Az emberiség legnagyobb része csak nem lehet kleptomanius? Akinek nincs csak kell valahogyan szerezni, de hogy nincsen ez már a társadalom súlyos hibája, mely társadalom nem nyújt elég alapot arra, hogy mindenki legalább a minimummal bírjon.

Ne szóljunk azonban most ezekről, mivel ré-

szint nagyon elcsépeelt tárgyuak, részint igen könnyen megdönthetők, mert az igazságnak csak látszatát bírják. Am van-nak nekünk specziel mezőgazdasági államnak már súlyos hibáink is, a mi-nek már kétségkívül a társadalmi helyzet az oka. Ez a nagy hiba pedig, hogy a sok apró birtok kezd lassacskán megválni eredeti szerény tulajdonosától a tömegesen gyűl a többihez, a nagyhoz. A nagybirtok pedig sohasem volt áldásos még kevésbé az ilyen körülmények között, amikor a szegényebb nép tönkretűnését és a proletariátus növekedését vonja maga után.

Ez pedig nagyon súlyos baj fogas probléma, de korántsem a véletlen műve. Kedvezőtlen időjárás volt máskor is, sokszor is s még többször is. A sok súlyos viszontagság után mégis meg maradtunk legalább úgy, a hogy. De most már sokan, horribilis a számuk nem győzik tovább s ennek folytán pusztulunk, veszünk. Hiába az inségmuuka

hasztalan a magkiosztás, inyekezió az csak, amely egy pillantásra érzéketleníti a társadalom egy pillantásra érzéketleníti a társadalom egy részének halálos sebét, megkiméli a szenvedőt egy percze a fájó kinoktól.

Ami a legszomorubb, nemcsak a mezőgazdaság terén állunk ilyen siralmasan még gyászosabb a helyzet az ipar terén, de különösen a kézműiparosokon és a munkásságon. A kisiparosok és e kiscgazdák helyzetétől függ az állam helyzete, csakis azon állam lehet erős a melynek erős középosztálya van. A kiscgazdák szomorú helyzetét tudjuk, de az állam erősségét a kis és középiparosokra sem lehet bizni.

A kéziparnak részint a gyáripár vet véget részint a tőke forgalom nagy hiánya. És talán innen magyarázható minden baj. Mert ne gondoljuk, hogy nincsen tőke az országban. Száz meg száz millió heverbántatlanul úgy magánosoknál, mint a különféle bankokban. De

TÁRCHOZA.

Dal.

Irta: ifj. L. Benke Zsigmond.

Beborult az ég azurja
Sötét felhők rajta
Beborult az én lelkem is
Bánatnak lett rabja.

El szállnak majd a fellegek
S újból kisüt a nap
De tudom, hogy nem tűnik el
Lelkemből a bánat . . .

A hozomány.

— Fakult pergamenekből. —

A „Kolozsvári Ujság„ eredeti tárcájaja.)

Jó reggelt urak! Ha valamennyien meg nem jelentek előttetek fejeiteket veszítetek.

Budán. Mátyás Rex.

El rövid, de velős tartalmu

rendeletet kapták egy szép reggelen nemes Budavárosa magistrátusának tagjai. És lón nagy szörnyűködés a jámbor városatyák között. Egyikük se tudta elképzelni, hogy mi okból folyamadott a szigorú, de máskülönben kegyes király e rideg felszólításhoz.

Történt pedig ez azon évben a midőn Buda város tanácssterme nap-nap mellett kongott az ürességtől, olyan kevés volt a tárgy, a mi fölött vitatkozni lehetett volna. Ennek pedig két nagyon egyszerű oka volt. A király amaz emberek közé tartozott, a kik ellentmondást nem tűrnek s így a tanácskozás fölösleges formalitássá sülyedt alatta; másrészt pedig a tanácsban épp úgy, mint most, hajdan is feles számmal találkozáknak németek, a budai svábok, a kik dörmögtek ugyan, izegtek-mozogtak, de hallgattak is, lévén az ellentmondás s így a

kemény vita — ősi magyar virtus.

Nagyon természetes tehát, hogy a mondott nap reggelén a királyi palota fogadóterme szüntig megtelt aggodalmas arczokkal, a miről leritt a félelemmel vegyes kíváncsiság.

Mátyás fogadóterme egyike volt a leghatásosabb művészi alkotásoknak. Már maga a benyomás, a melyet a szemléltre gyakorolt, pompás, üvegfestésű ablakaival, magas, csucsiben végződő boltozatával s remek faragványu falaiival, mély és erőteljes volt. Mintha a király fejlett érzéke, a szépíránt összhangzatba igyekezett volna azt hozni saját hatalmas egyéniségével. Menyezete e tágos helyiségek sötét kék égboltot ábrázolt, szférákkal és csillagokkal, épp azon állapotban, ahogy Mátyás a világra jött: az ajtóval szemközt pedig nehéz, himzett fali szőnyeg, rajta a ma-

gyar birodalom a Corvinok egyesített ezimerével adta meg a háttért a nemes ornamentikájú királyi trónnak.

Bizonyára e fényes csarnokokra gondolt jó Bel Mátyás is, a midőn híres versét írta 1686-ban a pusztuló Budai várról „Buda fuit non est; gemebundus vade viador.“ (Buda volt, — nincs, menj sóhajtó vándor . . .)

Midőn a tanácsosok száma teljes lett s az izgatott kíváncsiság helyét adott a nyugodt várakozásnak a kedélyekben, kinyílt egy mellékajtó s rajta szokatlan diszben s komoly méltósággal belépett a király.

Egy halk éljen üdvözölte őt a jelenlevők ajkairól, a melyet a fejedelem hirtelen kézzintéssel elhallgattatott. Mátyás helyet foglalt a trónszéken.

(Folytatása következik.)

kiadni forgalomba nem merik, mivel legtöbb pénzintézet többszörös telek és lakháztulajdonos, egyik másiké pedig csaknem egy-egy város vagy kisebb község. Elég szomorú dolog ez, még szomorúbb hogy következményében káros is. Az egyesek és pénz vállalatok kezébe összpontosuló tőke épp olyan hiba, mintha mi sem volna. Erős társadalom abban az országban van és lehet csak, ahol a tőke köznép között forog.

Biblia és babilon.

Kolozsvár, máj. 11.

Németországból ugyancsak szokatlan mozgalom indult meg az utóbbi időben. Reform szándéka van, mint mindmennyi újabb keletű mozgalomnak. Célja azonban mégis nagyban elütő a többitől, amennyiben ez a vallás reformálását tűzte feladatául.

A kongregáció név alatt elterjedt papság üldözése manapság nagyon elterjedt és nagyon divatos dolog. Reakciónak tartják ezt a papságnak ugyancsak sokhelyütt gyászos akeziójára. Ez a mozgalom azonban gyengébb, bár kivételben sokkal kegyetlenebb annál, amelyről ezuttal szándékozunk említést tenni.

Vallás reformáló akeziók már régen nem voltak. Amikor keletkeztek is, legtöbbször Rómából, vagy Spanyol és Franciaországból indultak volt ki. Csak a legutóbbi vallásmozgalmak, így Luther és Kalvin nagyon elterjedt reform tanainak volt szülője a nagy Németföld. Most újabb ismét nagy mozgalom indult ki innen, vallásreformáló törekvéssel. A mozgalom élénk hullámai azonban nem csak Németországot borítják el, de mozgásba hozzák a nagy Európa minden államának társadalmát.

A mozgalom megindítója és nagyképzetségű apostola egy kiváló theologus, aki a nemrég multban is egy igen érdekes és mélyreható elméletet irt Biblia és Babilonia címmel. A felolvasáson, melyet a német császár is végighallgatott nagy port vert fel Németországban s még nagyobb érdeklődést keltett az ügy iránt egész Európában. Az akezió melyről szó van, a katolikus vallást óhajtja megtisztítani felesleges és misztikus részeitől. Feleslegesnek tartja a szent vallás elméletének zárt terét s helytelennek a tilalmat, amely az avval való mély foglalkozást bűnnek bélyegzi. Egyáltalában ellensége a misztikus dolgoknak, különösen azoknak, amelyek a tudománynak már vívmányaival is ellenkeznek. Szerintük a szent vallásnak nemcsak ellenségévé nem szabad fejlődnie a pozitív tudományoknak, de éppen melléjük kell csatlakozniuk, ha mindjárt a tudományal ellenkező és a vallás lényegét nem érintő apróbb részek feláldozásával is.

Igy mindjárt tovább fenn nem tartható a pápa csalhatatlansá-

gának hipothézise, ugyszintén erős akadálya a szentszék tilalma a vallás misztikusabb részével való foglalkozásnak. Nem megtiltással kell elejét venni a kétkedésnek és a vallás mélyébe való hatolásnak, de ipar és logikus magyarázatát kell annak adni, mint adják ezt más vallásnál. Inkább istennek tetsző dolognak kell azt tartani, ha valaki a vallással foglalkozik, őszinte szívvvel, igaz érzéssel mint bűnnek bélyegzi annak kutatását, ami misztikus.

Minden balad, minden fejlődik az évek megszámlálhatatlan során s így a vallásnak sem szabad olyannak maradni, mint a mely a rég mult századok babonás és ma már nevetséges szennyétől borítva legyen. Korántsem a vallás lényegét kell bolygatni, annak szilárdnak és megmáshatatlannak kell maradniuk. De vannak számtalan, a tisztelendő köröktől jól ismert és rég gyűlölt és elavult szokások, hogy magát a vallás lényegét csak a legkevésbé is érintenék.

A szokás könnyen válik törvénnyé s így a rossz és helytelen a vallás tisztaságát bántó szokások ellen radikálisabb fellépés kívánatos. A rossz szokás pedig számtalan. Így például az egy istenség fogalmát gyakorlatában aláásó Szt. Tamáshoz való fohászokodás. Az ily szokás könnyen megteremtheti az egy istenség fogalma dacára is, a több -- illetve alistenek. Ha valaki valamit elveszt, valami kár éri felesleges, hogy ájtatos kérelemmel boruljon az Ur zsámolya elé, sokkal biztosabban teszi, ha egynehány fillér vallásdíj árán az illető szenthez fordul. Az majd közvetíti a kérelmet s a siker biztos.

Világos, hogy ily tradíciók fejlődésükben nagyon sok kárt tehetnének a vallásban. Ez ellen tehát bizonyos fokig nagyon kívánatos is védekezés. De ha nem tesznek ellene, bezzeg akkor a biblia sokak előtt könnyen válhat babiloniává!

A horvátországi forrongás.

Kolozsvár, május 11.

Zágráb tegnap csendes volt, az utcán csak pár rendőr ezirkált, de azért a város tele van katonával, mert az innen vidékre segítségül küldött katonaságot pótolták ide rendelt ulánusokkal. De ha a főváros csendes is, a vidékről egyre érkeznek a vészhierek.

Igy a kapronczai állomásfőnök tegnap jelentette a zágrábi üzletvezetőségnek, hogy névtelen levelet kapott, hogy az állomás épületét le fogják rombolni. Zágrábból erre háromszázad katoná nyomban elindult Kapronczára.

Aggasztó hírek érkeznek Vrbskoból is, amely pedig a statáriális kerület többszedségében van. Segítséget kértek Sesveteről is, ahova szintén küldtek katonaságot.

A körösi járásban a nép a statáriumot úgy látszik, kutyába sem veszi, pedig tegnap itéltek halálra két zendülőt.

A statáriumot kihirdető plakátumokat letépi, a tisztvise-

lőknek nincs semmi tekintélyük, mert a nép a papokra hallgat, azok pedig, meg az agitálni járó diákok, valóságosan rémmeséssel izgatják a népet.

Igy például azt beszélnek, hogy mivel most Magyarországon exlex van, a magyarok nem fizetnek adót s azért a rájuk eső terhet is a horvátokon fogják megvenni.

A nép ezt annál inkább elhiszi, mert egyes községekben csakugyan az exlex ellenére is behajtják az adót. — Tegnap hozták be ide erős fedezet alatt azt a tizenhat diákot, akiket azért fogtak el, mert a károlyvárosi zendülőknek ők bujtogatták.

A tegnapi nap legérdekesebb híre azonban kétségtelenül az, hogy Csanics altábornagyot, akinek az ismert összetűzése volt a bánnal: táviratban áthelyezték Josefstadthba. Csak hogy ez a hír még megerősítésre szorul.

Feljegyzésre érdemes az is, hogy a minapi városi közgyűlésen aziránt tettek indítványt, hogy a Khuen-Héderváry bán nevére elnevezett teret kereszteljék el más névre. Tizennégy képviselő meg is szavazta ezt az indítványt.

Letartóztatott kereskedő.

Kolozsvár, május 11.

Nagyváradon a kereskedői körökben nagy feltűnést keltett tegnapelőtt egy letartóztatás híre.

Weisz Lázár Zöldfa-utcai divatárú kereskedő nemrégiben nyitott nagyobb üzletet a Zöldfa fogadó átellenében. Az üzlet menete eleinte meglehetősen élénk volt, de később egyre apadt a forgalom, úgy, hogy Weisz nemrég másnak adta át üzletét.

Mikor ezt a budapesti és bécsi hitelezők megtudták, esődöt kértek Weisz Lázár ellen s egyszersmind csalárd bukás miatt büntető feljelentést tettek a kereskedő ellen.

Weisz Lázárt tegnapelőtt hallgatta ki a rendőrfőkapitány, a ki a kihallgatás folyamán olyan terhelő körülményeket fedezett föl, hogy a kereskedőt vallomásának befejezése után előzetes letartóztatásba helyezte.

Weisz Lázárt, a ki ügyvédje útján föllebbezett letartóztatása ellen, tegnap délután átkísérték a nagyvárad királyi ügyészség fogházába.

A rendőrség.

Kolozsvár, május 11.

Allítólag vizsgát tesznek, állítólag ki lesznek képezve, állítólag némi műveltséggel bírnak és állítólag tisztességtudók, végtelen korrektek eljárásukban a kolozsvári policzájok.

No hát, hogy a vizsga, kiképzés, műveltség, tisztesség tudás, végtelen korrekt eljárásuknak még a nyoma sem látszik meg rajtuk, semmi sem illusztrálja jobban, mint az az eset, mely tegnapelőtt úgy 12 óra felé történt a Főtéren a Mátyás-szobor előtt.

Egy kifogástalan uritársaság,

Kolozsvár társadalmi életének egy rokonszenves tagja születésnapját ünnepelte ki egyszersmind a szabadságharc veterán bajnoka.

Az ünnepeltetés után a körülbelül tíz tagból álló társaság a midőn Főtéren át haladt egyik fiatal embernek az az ötlete támadt, hogy a Mátyás az igazságos nagy király szobra előtt énekeljék el a himnuszt.

Az indítványt lelkesedéssel magáévá tette a társaság és szép öszhangban, levett kalappal el is énekelte az „Isten áld meg a magyart.”

Az éneket áhitattal végig hallgatta valami öt rendőr is, a kik elejétől végig szemtanúi voltak a hazafias megnyilatkozásnak.

Egy hanggal sem elleneztek, egy szóval sem tiltakoztak ellene, hanem mikor a társaság befejezte az éneket és távozni készült, brutálisan neki támadtak tettelesen és a legdurvább szavakkal, úgy, hogy csak erőlyes fellépéssel lehetett megfékezni őket, kik mindig ott vannak, a hol tisztességes polgárokat kell megtámadni, de a hol embereket rabolnak és gyilkolnak meg, távollétükkel tündökölnék.

Nem foglalkoznánk az esettel, ha a rendőrök kötelességszerűleg figyelmeztették volna a társaságot mielőtt énekelni kezdték a csendháborításra. (?) De feltétlenül el kell itélnünk és figyelmébe ajánlanunk a főkapitány urnak derék rendőreit, a kiknek tapintatlan durvasága által inecenizozott botrány, ha nem intelligens uriemberekkel lettek volna szemben nagyon rosszul végződhetett volna.

Reméljük, hogy erélyes és igazságos főkapitányunk a tegnapelőtti főtéri őrszemeknek meg fogja magyaráztatni, hogy hol kezdődik és hol végződik a kötelesség.

Véres verekedés Kajántón.

Kolozsvár, máj. 11.

Régóta ellenségei egymásnak Szenesán Vaszi és Bogyorán Tódor. Felhasználtak minden alkalmat arra, hogy egymás orra alá borsot törjenek, de tegnapelőtt délutánig nem mentek a pusztá bossantgatásnál egy lépésnél sem tovább.

Tegnapelőtt azonban Szenesán Vaszi erőnek erejével beledöntött Bogyoránba, a ki nyugodtan, mit sem gondolva az esetleges támadásra — haladt az uton. Szenesán egy hatalmas bottal neki esett és többször ráütött.

A megtámadott ember erre a mellette levő kapát a kezébe kapva azzal védekezett.

Szenesán támadása azonban mind komolyabb és fenyegetőbb jelleget kezdett venni. Bogyorán ekkor, hogy támadójától megszabaduljon — szintén támadólag lépett fel. A kapával súlyos csapást mért Szenesán fejére, úgy, hogy az vértől borítva öszszesedett.

A verekedésről időközben értesítették a rendőrséget, a honnan egy rendőrbiztos több rendőrrel azonnal a helyszínére sietett.

Szenesán sérülése olyan súlyosnak mutatkozott, hogy a rendőrség jónak látta a mentők segítségét igénybe venni.

A mentők meg is jelentek, bekötötték Szenesán fejét és a kórházba szállították, mert állapota nagyon komoly, ugyanynyira, hogy bajosan kél fel többé az ágyból.

Bogyoránt a rendőrség azonnal letartóztatta.

Letartóztatott szélhámosok.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 11.

A rendőrség tegnap délután egy óraker letartóztatta Kovács Miksa és Krausz Henrik ügynököket, akik évek óta szélhámoskodtak és igen sok embert csaptak be, míg most végre rajtavesztettek.

A jeles firmák csodadoktoroknak, gépgyártulajdonosoknak minisztereknek, képviselők, grófok és bárók barátjának adták ki magukat és főleg a kisebb földbirtokosokra és parasztgazdákra vetették ki hálójuk.

Mutattak valami gépgyári árjegyzéket és eladtak a gazdáknak nem létező gépeket, persze potom áron így eladtak Moll Janosnak egy gépet, mely árjegyzék szerint 2000 koronába került volna csekély 1000 koronáért, mely összege persze váltót vettek.

Igy tettek Moll János békési és Kovács András birtokosokkal.

De gépet nem küldöttek és mikor a vevők türelmetlenkedni kezdtek, leveztették őket itt Budapesten valamikatosmühelybe és megmutatták, hogy már készűl a gép.

De mert az a gép csak nem akart elkészülni, a rendelők közül többen feljelentést tettek a jeles firmák ellen csalás miatt és a rendőrség hosszabb kihallgatás után letartóztatta őket.

A társaság már évek óta folytatta üzemeit és kétségtelen, hogy most egymásután fognak a feljelentések érkezni.

HIREK

Kolozsvár, máj, 11.

— **Köri majális.** Tegnap nagy számú közönség volt kün a Lövdében tartott egyetemi köri majálison. — A mulatság a kora reggelig tartott, mindvégig a legjobb kedvbe volt az ifjuság. Névsort nem állíthattunk össze, mert a rendezőség erről nem gondoskodott.

— **Új labdajátzó-tér.** Megemlékeztünk arról a főkapitányi rendeletről, mely az ifjuságnak megiltja a Bivaly-réten való labdajátzást s felhívja a sportkedvelő társaságokat, hogy a várostól legelőnek bárminemű felhasználásától óvakodjanak. Ez a rendelet jogos megvédője a gazdák érdekének, mert a tér tulajdonképpen a gazdák tejlőcsordáinak legelője, mit a játéktársaságok bizony nem egyszer megromáltak. Az új játzó-tér létesítésének kérdését, szerencsésen megoldotta a sportkedvelő-ifjuság. Gyűjtés indult meg a labdajátzók között egy új játzó-tér kibérlésére. Már ed-

dig akkora összeg gyűlt egybe, hogy az ifjuság bérbbe vehette a feleki-ut mellett a vámházzal szemben levő és a kolozsvári aggmenház tulajdonát képező szabad térséget, hol a mások érdekeinek megsértése nélkül, szabadon üzhetik a labdajátékokat s egyéb sport-nemeket.

— **A házbörsegélyző fillér-egylet népnünapéje** óriási résztvevő közönség jelenlétében tegnap délután folyt le a Lövdében és az azt nevező helyen. Kaczagtatóbbnál kaczagtatóbb jelenetek játszódtak le az egyes versenyeknél. Igen sikerült volt az arató ünnep, az apró arató legények és leányokkal, melynek kitűnő rendezéséért Papp Leontin urhölgyet illeti a díszet, ki hetekig próbázott a gyermekekkel. Volt még zene, tánc, tombola, confetti, tűzijáték. Az ünnepély tiszta jövedelme esinos összeget juttatott az egylet jótékony pénztárának, a mi főleg Kozma Ferenczné urhölgy, az egylet elnökének az érdeme, ki fáradhatatlanul agitált és tevékenykedett az általános siker érdekében.

— **Kéménytűz.** Tegnapelőtt este 8 óraker kigyuladt a Hungária kávéház kéménye. A tűzörég idejekorán kivonult és elfojtotta.

— **A sajtókönyv.** A rendőrség reform szülötte a sajtókönyv mostanság egyebet nem tartalmaz, mint elveszett és megkerült pénztárczát, mellűt, kulesot s több e féle gazdátlan jószágokat, holott határozottan tudtuk, hogy ennél sokkal érdekesebb és a közönséget is érdeklő dolgok történtek. Felkérjük ennél fogva a rendőrfőkapitány urat, sziveskedne gondoskodni, hogy az egyes osztályok a nyilvánosság elé tartozó eseteket leadják a sajtókönyvbe.

— **A Duna ünnepély.** A Budapestben e hó 13-án rendezendő Duna-ünnepélyre az ország minden részéből tömegesen készűlnek részt venni. A Duna-ünnep előreláthatóan az egész magyar társadalom ünnepe lesz. És a hol a magyar nemzet ünnepel, ott nem marad távol a legelső magyar ember, a király. Elvállalta az ünnep védnökségét és ezzel a külföld előtt megszerezte az ünnepnek a méltó fényt és maga is hozzájárult fényének emeléséhez csodás fekvésű várpalatája kivilágításával. De mind ezzel nem elégedett meg. Magánpénztárából tegnapelőtt gróf Szapáry Pálnak, a Duna-ünnep elnökének tizezer koronát küldött az ünnepély jótékonyezéljaira.

— **Zeneszerző királyi herczeg.** Réter-Ferdinánd herczegből kitűnő német császár lett volna. Erre a jól jövedelmező hivatalra most ugyancsak az képesíti őt, hogy Kazerta induló ezimen induló ezimen egy zenedarabot „szerzett”. Lehet, hogy idővel „egyéb” kiválóságai is kipattannak majd ismeretlenség virágos fájáról, de annyi bizonyos, hogy tehetségének világot rendítő esetében sem lesz császár belőle. A császárságot is csak azért fogtuk reá, mert a zeneszerzők gárdáját bátorokodott szaporítani akkor, midőn oly szomoruan áll a világ sora.

— **Öngyilkos huszárönkéntes.** Mező-Kovács házában Wallfish

Géza huszárönkéntes, ki néhány nap óta szabadságon, atyja birtokán tartózkodik, tegnap este agyonlőtte magát. Tettének oka szerelmi bánat.

— **Négy gyermekének gyilkosa.** Mura melletti Bruckból jelentik: A D emlach állomás közelében levő vendéglő tulajdonosa, Raner Ferencz, megölte négy gyermekét, azután önmagát lötte agyon. Felesége megmenekült a gyilkosság elől. Építkezései miatt sulyos anyagi zavarokba került sez annyira elkészerítette, hogy egész családját kiakarta pusztítani. Magához vette négy gyermekét, a kik közül a legfiatalabbk két éves, a legidősebb hat éves volt és kiment velük az erdőbe, a hol egy fa alatt revolveréből egymásután lödözte le gyermekeit, azután önmagát lötte agyon. Az öt halottat a csendőrség óriási sokaság kísérete mellett Bruckba vitte kocsin. A szerencsétlen ember a feleségét is hivta, de az látva férje feldult arcát, vonakodott őt követni.

— **Nyolczvan esztendeje cseléd.** Brünben tegnapelőtt nagy ünnepe volt. Schaubera Anna cseléd volt az ünnep hősnője. Ugyanis a derék hajadonnak az a ritka, csodaszámbamenő érénye van, hogy nyolczvan esztendeje szolgál egy családnál és több nemzedéket nevelt fel a Mehrisch-Schilderbergi König családnál.

— **Zavargó egyetemi hallgatók.** A bécsi műegyetemen tegnap zavargás volt. Ezernél több műegyetemi hallgató beakart menni az egyetemi épületbe, a hova nem eresztették be őket. Attól félnek, hogy a különböző pártállású diákok közt komoly összeütközés lesz. Délig tíz egyetemi hallgatót tartóztattak le.

— **A kormányozható léghajó.** Párisban Santos Dumont tegnap szállott fel először új 6 számú kormányozható léghajójával. — Egy félóraker körülbelül 20 méter magasságban különböző mozdatatot tett, miközben a vontató kötél a földre lógott.

REGÉNY.

A gyilkos szerelme.

Irta: Mihók.

(45.)

A doktor missziója.

Végre még is úgy 9 óra után távoznia kellett, nagyon melegen bucsuzva az előtte rokonszenvenné lett családtól.

A fiatal ügyvéddel mentek, kit meghívott vacsorára.

A szállodában már ott találta a gróft, ki szörnyű unalmasnak találta az egyedüllétet a teljesen idegen körben és a ki végtelenül megörült, hogy a doktort meglátta, de feltűnt neki kísézője.

A doktor mosolyogva üdvözölte Béla gróft és bemutatatta neki az olasz ügyvédet, mindketten helyet foglalva asztala mellett.

No halja kedves doktorkám, kezd a társalgást a gróf, engem aztán itt hagyott, mint Szent Pál az oláhokat, ebbe a

csodás szép, de idegen városban. Mondhatom, hogy egyedül alig élveztem valamit a látotaktból.

— Mi annál kellemesebben töltök az időt ugy-e doktor ur — vágott közbe az olasz ügyvéd.

— Igen-igen felelt zavarral az orvos, haragos pillantást vetve a szószátyárkodó ügyvédre.

A gróf már éppen kérdezni akarta, hogy hol voltak, a mikor belépett a vendéglőbe egy fiatal ember. A kinek láttára bosszusan összevonta ugyan szemöldökét, de azért arca ellentmondott a haragos tekintetnek.

A doktor is a belépőre nézett és meglepeten felugorva székéről felkiáltott.

— Oszkár gróf!

(Folytatása köv.)

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfő máj. 11-én.

Szoyer Ilonka vendégföllépésével:

ANGOT.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté este fél 8 óraker.

Színházi műsor:

Kedd: A szevillai borbély.

Szerda: Hoffmann meséi.

Csütörtök: Annuska.

Péntek: Faust.

Szombat: Bob herczeg.

Vasárnap: d. u. Iphigenia Taurisban.

„ este: Csizmadia, mint kísértet.

Kiadó-tulajdonos:

GROSZ és SCHILDKRAUT.

Nyilttér.

Értesítés!

Van szerencsénk szives tudomására hozni Kolozsvár nagyérdemű közönségének, hogy a néhai Schaberl József féle „Gutenberg” nyomdát a mai nappal bérbevevők és a „Kolozsvári Ujság” kiadását is átvették.

A nyomda legmodernebb berendezésénél abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetjük.

Mindennemű nyomdai munkákat elvállalunk és a „Kolozsvári Ujság” számára is, mely a legelterjedtebb Kolozsvárt, hirdetésekét a legolesőbb árban veszünk fel.

Mint szakképzett, több évi tapasztalattal bírók a közönség elé lépünk, kérve szives jóindulatokat, reméljük, hogy a nyomda régi támogatói általában a nagy közönség bennünket bizalmával kitüntetni kegyes lesz, vagyunk

Kolozsvárt, 1903. május 11.

kiváló tisztelettel

Grosz Hermann és Schildkraut Izsák

a „Gutenberg”-nyomda bérlői.

● Egy jó karban levő ●

„Kaiser” Biczikli

jutányos áron eladó.

Értekezhetni Fellegvári-ut 100. sz. alatt.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉSEK.

Géniusznak levele van a kiadóban.

Barna fiatal leány leveleznit óhajt egy intelligens fiatalemberrel. Házasság nincs kizárva. Leveleket „Fekete szem világa” jelgén a kiadó továbbít.

KINÁLAT.

Ügyes varró és tanuló leányok főlvetnek női szabó műhelyemben. Bővebbet a kiadóban.

Eladó egy teljesen új íróasztal, Czím a kladó-hivatalban.

Fontos minden menyasszonynak!

Szükséglete beszerzése előtt ne mulassza el

Alapítva 1846.

Tausky J. Fiai
ruha- és fehérnemű-gyártól
Pozsony

a speciális árjegyzéket, mely különféle czélszerden összeállított kelengye-költségvetéseket tartalmaz, bérmentesen meghozatni.

Megbízható cég! Pontos kiszolgálás!
Kiváló munka! Jó anyag!
Jutányos szabott árak!

10 üvegen felül házhoz szállítva.
Telefon 325. ◀▶ Telefon 325.

Csodahatású gyógyvíz
gyomor és bélhurut, étvágytalanság, vérszegénység, máj és lépduagnál, tüdő és hörgőhurutnál és aranyeres bántalmaknál.

Kérjünk mindenütt **Mátyás király** gyógy-savanyu-vizet, mert nem csak hogy 40%-kal olcsóbb mint bármelyik savanyu viz, hanem úgy **űdítő hatásra**, (borral is) mint **gyógyhatásra** az összes itt ismert vizeket **felülmúlja**. A gyógyhatásra mélt. **Purjesz**, mélt. **Korányi** és mélt. **Kuti** hirneves tanár uraktól kitünő bizonyítványok állanak rendelkezésre.

Főraktár a forrásbérli

Hirsch Adolf czégnél Kid-utcza.

Kapható: Matyas kiraly-ter: Gergely Ferenc utoda, Hirschteld Sandor, Somlyai Laszlo, Konga Sandor es Jenei Lajos. Wesselényi M.-u: Haraszty Jenő, Reicheit Mihály, Havas Lázár, Fuhrmann Károly os Stern József. Széchenyi-ter: Flóra Gyula, Bréver János. Daak F.-u.: Adl László, Amrás Bogdán, Boskovic József stb. Kossuth L.-u.: Benke Dezső stb. Unio-u.: Marusan Bogdán, Weresz László stb. A külváros es mellék utcák minden jobb fűszerkereskedésében. Ettermek: New-York, Központi, Rác J., Ács F., Dréher sörcsarn., Sétatéri kioszk stb.

Követeljük minden fűszerkereskedésben és 6t-teremben ezen gyógyvizet saját érdekünkben!?

Egységes ár minden fűszerkereskedésben üvegenként 8 kr. literre.

Braun Mihály

hangszer-készítő. **Kolozsvár**
Wesselényi Miklós-utcza 18 sz.

Nagy javító műhely, nagy raktár az összes hangszerek és azok alkatrészeinek.

BERNÁTH E. SÁNDOR

Erdély legnagyobb varrógép, kerékpár, hangszer és azok minden egyes alkatrészének raktára. A m. kir. posta és távirada szállítója **Kolozsvár, vashid mellett.**

Motorerőre szakszerűen berendezett, email kemenczével és nikkel fürdővel felszerelt mechanikai műhelyemben, minden e szakba vágó munkát gyorsan és szolid árban elkészítek. o o o

Egy új valódi

Singer varrógép

himző készülékkel

35 forint készpénz.

Gépeimért tiz évig felelek.

ERZSÉBET

GŐZ- ÉS KÁDFÜRDŐ KOLOSVÁRTT

Kis-Szamos-utca 1. szám.

BURGER FRIGYES

GYÓGYÁRU-, VEGYSZER- ÉS ILLATSZER ÜZLETE

Kolozsvár, Matyas kiraly-ter.

A „Károlina országos kórház”, „Vöröskereszt kórház”, m. kir. államvasutak, m. kir. tud. egyetemi intézetek, több betegsegélyző pénztár és vidéki kórház gyógyanyag-és kötszer-szállítója.

Telefon 250.

Állat gyógyászati szerek
Bel- és külföldi gyógyáru különlegességek

Bütortisztító anyagok
Esetek különféle alakban
Fényképezeti vegyi szerek
Folttisztítók és rovarirtók
Gazdasághoz való cikkek
Gyermek táp- és ápolószerek
Gyógyborok, vaskészítmények

Gyógyszappanok, Berger- és Heiarich-féle
Háztartási cikkek, fényesítő

Italok: Cognac, likör, angol rum
Orosz teák, eredeti csomagokban

Padolatfestő- és fényesítő
Szivacsok minden fajtában
Vegyi szerek ipari czélokra
Ajk- és arcfestékek, rougok
Bujuszpódrók, brillantin
Eszéki, Földes, Hajós, Rozsnyay, Sihulsky-féle toilette-cikkek

Fogporok, fogpaszták, fogkefék

Hajápolók: hajolajok, hajszesz és pomádék.

Hajfestő szerek, Regenerator
Herczegné mosdóvíz szeplő ellen

Hőlgyporok: zsiros és zsirtalan, „Amor” a legártalanabb, Blaha Serail, Herbert, Germandré, Jáva, Dorin, Hermelin, Leichner
Lehse, Veloutine, stb. minden színben

Illatszóró üvegek és zacskók

Illatszerek: Atkinson, Bayley, Crown Parfümerle, Gossnel, Presse Lubin, Guerlain, Houbigant, Légrand, Piver, Piraud, Roger & Gaillet gyárosok legújabb különlegességei.

Kölni vizek valódi, Johann Maria Farina-félek

Köröm-ápolószerek, polisoir
Pipere-szappanok minden ilatban

Szájvizek: „Amor” Grensil, Kothe, salicyi stb. stb.

Göresér harisnyák

Gummi ágybetétek színesek

Gummi-övek, (Diana) Pessarriumok

Gummi- és halhólyag-különlegességek orvosi rendeltet

Haskötők méret után

Hőmérők minden kivitelben

Irrigatorok, üveg és fémből felszerelve

Irrigator felszerelések külön

Kötőszerek: Watta, pólya stb.

Léggárnák, kerek és szegletes

Seb- és körtefecskendők, Cathoferek

Sérvkötők méret után

Szopó üvegek fesslerer

Suspensoriumok minden fajtája

Szülésznői eszközök

Tejsterilizáló készülék, Soxleth tanár féle

SZABÓ URAK

FIGYELMÉBE!

Oly előnyös posztó és kellékek bevásárlási forrást alapítottam a helybeli piacon

Kossuth Lajos-u. 1. sz. a. mely legjobb meggyőződésem szerint, versenyen kívül áll. Különösen kiemelem dusan felszerelt

kellék ráktárom mindennemű bélések, ujjabélések, selymek és varrókellékek, bámulatos olcsóságát. Tehát a mely szabó iparos kevés pénzzel kitünő kellékeket akar vásárolni, tegyen egy próbavásárlást nálam. Vagyok b. pártfogásokért esedezve kitünő tisztelettel

Eisenberger Béla.

Mindenkinek érdeke tudni,

hogy **Herscheles Jónás**

Wesselényi M.-utca 6. sz. a. tulságosan felhalmozott saját készítményű börrönd és utazó-táskáit teljesen leapasztani kénytelen a legolcsóbb árak mellett. o o o

Gazdasszonyok figyelmébe!

Előírásom szerint gyorsan, olcsón, tisztán lehet mindenféle likört és rumot házilag előállítani.

Arjegyzékkel szívesen szolgál

BURGER FRIGYES.